

F.t.l. vedr. præstestillinger i folkekirken

en (foreløbig) ændring, som var nødvendiggjort af udviklingen, nemlig ophævelse af bestemmelsen, hvorefter der kunne gives personer, der ved en højere læreansalt har bestået en anden afsluttende prøve end den teologiske, tilladelse til at søge præstestilling. («Akademikerparagraffen»). Lovforslaget vedtoges af folketetinget, jfr. lov nr. 132 af 27. marts 1985 (Folketingstidende F. sp. 4664, 5012, 7129 og 7384, B. sp. 923, C. sp. 253).

Det var under behandlingen af nævnte lovforslag forudsat, at bestræbelserne med en fuldstændig revision af loven blev videreført. Med henblik herpå nedsatte kirkeministeriet den 23. maj 1985 et udvalg med repræsentanter for folketingets politiske partier, biskopperne, de teologiske fakulteter og de studerende ved disse, Den danske Præsteforening, Landsforeningen af Menighedsrådsmedlemmer, en repræsentant for undervisningsministeriet samt to af kirkeministeren udpegede medlemmer. Endvidere udpegedes rektorerne for Pastoralseminariet og Præstehøjskolen til medlemmer af udvalget. Som formand for udvalget beskikkedes kirkeministeriets departementschef.

Udvalget blev anmodet om at fremkomme med forslag til en ny lov om adgang til præsteembeder i folkekirken. Endvidere blev udvalget anmodet om at overveje den nuværende ordning af den praktisk-teologiske uddannelse af vordende præster.

Udvalget har afgivet betænkning nr. 1085.

Betænkningen bygger på følgende principper:

1. Den teologiske kandidateksamen fra et dansk universitet fastholdes som det almindelige uddannelseskra­v til præstestilling (betænkningens side 46).
2. Der bør herudover kun gives adgang for andre til at søge præstestilling, såfremt dette efter en konkret bedømmelse kan antages at være i folkekirkens interesse. Interesse i at anerkende en person som ansøger til en præstestilling vil kun (jfr. dog nedenfor under pkt. 4) foreligge, såfremt den pågældende i særlig grad har vist sig i besiddelse af egenskaber, der har væsentlig betydning for varetagelse af præstestilling, og tillige er i besiddelse af en så solid teologisk ballast, at det er forsvarligt at betro vedkommende en præstestilling. Det er da også disse kriterier, der af udvalget foreslås fastlagt i en kommende lov, jfr. udvalgets betænkning side 45 ff. Udvalget påpeger her, at de vanskeligheder, som lovens bestemmelser hidtil har medført, kan skyldes, at loven for ensidigt har lagt vægt på bestemte uddannelsesforløb, og ikke i

tilstrækkelig grad har åbnet mulighed for en konkret bedømmelse. Om udvalgets forslag henvises til bemærkningerne nedenfor til § 2.

3. Som følge af det under pkt. 2 nævnte forslag vil en del af de nuværende særbestemmelser i loven fremtidig kunne undværes.
4. Den hidtidige kåringsadgang foreslås videreført og reglerne herom forenklet. Udvalget fremhæver, at de afgørende betingelser må være, at menigheden samler sig om en bestemt person, og at biskoppen efter vurdering af den pågældendes egnethed til præstegerningen vil påtage sig tilsynet med vedkommende (se betænkningens side 52 ff).

I betænkningen henstiller udvalget, at folkekirken bliver repræsenteret under undervisningsministeriets kommende forhandlinger med fakulteterne om ændringer i det teologiske studium.

I udvalgets betænkning behandles endelig den praktisk-teologiske uddannelse, som teologiske kandidater skal gennemføre for at kunne ordinere, jfr. betænkningens kap. 5.

Udvalget har ikke fremsat noget forslag om en nyordning, idet en sådan må afvente forhandlinger mellem undervisningsministeriet og de teologiske fakulteter om de teologiske studieordninger. Indtil da må undervisningen som hidtil reguleres af den ggl. anordning om Pastoralseminariet.

Udvalgets betænkning og forslag er i det hele lagt til grund for det foreliggende lovforslag, dog med mindre ændringer.

Lovforslagets gennemførelse vil ikke medføre udgifter for staten, kommunerne eller for kirkelige midler. Tværtimod skønnes det, at en mindre besparelse for fællesfonden opnås ved ophævelse af det permanente udvalg efter § 3 i loven af 16. juni 1962.

II. Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Som i de almindelige bemærkninger nævnt forudsættes teologisk kandidateksamen vedblivende at være det almindelige uddannelseskra­v til præstestillinger.

Den nuværende lov giver ved § 1, nr. 2 og 3, følgende personer samme adgang til at søge præstestillinger som teologiske kandidater:

1. Personer, der har aflagt universitetsprøven for missionærer, og som efter ordination i folkekirken har virket som missionær i 7 år.